

Editorial

door Mary Eggermont-Molenaar, Calgary

Met heel veel plezier kan ik melden dat de Nederlandse Taalunie ook dit jaar subsidie heeft verleend en wel voor de reis- en gedeeltelijke verblijfkosten van Prof. Dr. Kitty Zijlmans die in mei, vergezeld door haar echtgenoot Rudi Struik, de ronde door Canada zal doen. Hier betuigen we de Taalunie onze hartelijke dank.

Stel je voor, je doceert waar dan ook Nederlandse literatuur en je stem begeeft het. Een goede oplossing kan zijn de leerlingen of de studenten een aflevering te laten zien van 'Schooltv literatuurgeschiedenis' uit de serie *Literatuurgeschiedenis over de 20e eeuw* van de NTR (NPS, Teleac en RVU). De laatste vier afleveringen van de serie Literatuurgeschiedenis is afgerond en staan online. De serie is, ook zonder zere keel, te volgen via <http://www.uitzendinggemist.nl/programmas/1469-literatuurgeschiedenis>

Stel je voor, je doceert ergens Middeleeuws Nederlands en je stem begeeft het. **Frits van Oostrum**, hoogleraar en letterkundige, ontwikkelde een iPad-app die laat horen hoe Nederland in de Middeleeuwen klonk. Dat kan zelfs gratis via de app 'Vogala' in de App Store en als webversie www.vogala.org – aldus Neder-L van 15 maart j.l..

Afgelopen 6 februari werd in de Haagse Nieuwspoort het politieke manifest *Kapitale Connecties / Fortunate Connections* door **Eelco Keij** gepresenteerd. Hierin behandelt

Keij vragen als: *What added economic value do Dutch expats and emigrants bring to The Netherlands? What can The Netherlands learn from the way in which other countries treat their citizens abroad, politically speaking?* Op deze site kunt u een beetje meegenieten van de presentatie, voorgezeten door oudminister van Defensie Joost Voorhoeve: http://www.youtube.com/watch?v=_h1uhCsA4VU. Het boek is te bestellen in Engelse of Nederlandse, hardcopy of e-book-versie via www.kapitaleconnecties.nl.

Hi there, mailde **Terrence R. Carney**, vertegenwoordiger van de SAVN (Suider-Afrikaanse Vereniging vir Neerlandistiek). Hij liet weten dat van 29 juni tot 2 juli hun achtste conferentie wordt gehouden aan de Universiteit van de Vrijstaat, Bloemfontein en vroeg om ik hun call for papers wil annunceren: <http://savn.z2a.co.za/Default-NL.aspx>. De deadline hierin is verschoven, dus er is nog tijd voor aanmelding.

CAANS-ACAEN-leden en sprekers aan het woord en in de pen

Als onderdeel van de bijeenkomst 'Litttekens en dromen – Bosniërs in Nederland 20 jaar na de oorlog' presenteerde **Alfred van Cleef** zijn boek *Verloren wereld – een Bosnische familiegeschiedenis*.

Gesponsord door het Leids Universiteits Fonds gaf Clevinga-spreker Peter van Zonneveld afgelopen november in Calgary en Montreal een voordracht over zijn laatste boek *Ge-fnuikte Arend*. Hij was begin december '13 nog niet thuis of hoorde dat dit oeuvre de Gerrit Komrij Prijs 2013 kreeg en genomineerd was voor de Goudenboekenuil en de Erik Hazelhoff Roelfzema Prijs 2014.

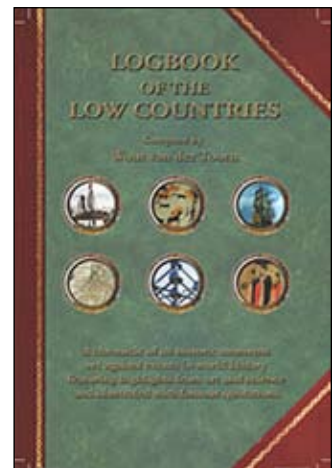
Van Zonneveld, redacteur van het tijdschrift

Indische Letteren, publiceerde recentelijk met zijn collega Bert Paasman een *Album Indische Poëzie*.

Voor de diplomaten onder ons, **Wouter van der Toorn**, econoom, legde in *Logbook of the Low Countries* de geschiedenis van de wereld vast in zo'n 2000 gebeurtenissen waarvan 1/3e

plaatsvonden in de Lage Landen. Uit de aangehangen recensie blijkt dat het *Logbook* ook bedoeld is voor expats, touristen en studenten die internationale scholen bezoeken. CAANS-spreker Cees Fasseur beoordeelt het als *a handy and informative book, allowing us to make comparisons between the history of the Low Countries and the wider world*.

In dit nummer

In ons vorige nummer stond op bladzijde 10 een brief van Dr. Chris Levenson aan heer Jalink, die de oprichting van CAANS/ACAEN inluide. Door technisch gedoe raakte Levensons begeleidende nota op de elektronische snelweg ondergesneeuwd. Op blz. 8 van dit nummer staat nu wel deze nota, met de brief aan Jalink aangehangen.

Zoals ook vermeld in de vorige newsletter, het CAANS/ACEAN-archief is ter bewaring gegeven aan de Gerry Segger Heritage Collection in Edmonton. **Dr. William van Arragon** belicht het wat, hoe en waar van dit archief en geeft aan waarvoor dit archief ook belangstelling heeft.

Kate Smith, marketing executive voor *Maney Publishing* en belast met het aan de man

en de vrouw brengen van *Dutch Crossing: Journal of Low Countries Studies* vroeg of het mogelijk zou zijn CAANS-leden en belangstellenden te informeren over de nieuwe ontwikkelingen van *Dutch Crossing*. Via de rubriek van Basil Kingstone weten we wat voor prima blad dat is en, zoals ze dat in Leiden, zeggen, graag gedaan ofwel, met plezier toestemming gegeven.

Table of Contents

Editorial

Mary Eggermont-Molenaar 1

Program Annual Meeting 4

News of the Chapters

Vancouver 6

Toronto 6

Montreal 6

In dit nummer

A statement

Chris Levenson 8

A note

William Van Arragon 9

Dutch Crossing

Kate Smith 10

Boekrapport

Willemina Seywerd 11

Institut Néerlandais

Rudi Wester 13

Twee Moeders, recensie

Mary Eggermont-Molenaar 14

From the Journals

Basil Kingstone 16

Membership renewal

Paul de Laat 22

Toronto-CAANS-lid **Willemine Seywerd** geeft een korte schets van alle boeken die de leesclub in Toronto heeft gelezen. Een goed initiatief om ons op de hoogte te houden van wat er voor lezenswaardigs op de markt komt.

Wie het tot aan de rubriek van Basil Kingstone maakt, ziet dat per december 2013 het Institut Néerlandais in Parijs op slot ging. **Rudi Wester** zwaaide er de scepter van 2003-2009. Ik vroeg haar hoe dit te rijmen is en lees waarom dit volgens haar niet te rijmen valt.

Boekrecensie: op de website van Alfred van Cleef staat een tekst die begint met 'Een oorlog houdt niet op als de vrede is getekend.' Oorlog houdt niet op en heeft het vermogen om generatieslang levens te bepalen, zou ik eraan willen toevoegen. Een voorbeeld hiervan, *Twee Moeders*, van **Rob Bouwman**, oud-Shell directeur Nederland, wordt in dit nummer besproken.

Program
Annual Meeting of the
Canadian Association for the Advancement of Netherlandic Studies (CAANS) /
Association canadienne pour l'avancement des études néerlandaises (ACAEN)
Brock University, St. Catharines, Ontario
28-29 May 2014

CAANS/ACAEN's 2014 annual meeting will be held in St. Catharines, Ontario, Canada on 24-25 May 2014, to coincide with the Congress of the Social Sciences and Humanities. Brock University, which is hosting this year's Congress, has chosen as its theme **"Borders without Boundaries/Frontières sans limites"**.

**Canadian Association for the Advancement of Netherlandic
 Studies Conference Program Brock University 28-29 May, 2014**

Meeting room: TBA

Wednesday, May 28

8:30 – 9:00: *Welcome, President's Remarks and Coffee*

9:00 – 10:30: Religious Debates

- 9:00 – 9:30: Gerry Gerrits (Acadia University) – Why Did the Modern Devotion (c.1380-1525) Find No Acceptance In England?
- 9:30 – 10:00: Timothy E. Nyhof (Winnipeg, MB) – The Blasphemy of Jan Leiden
- 10:00 – 10:30: Harry Van Dyke (Redeemer University College) – Public or Alternative Education? A Perennial Hot Potato

10:30 – 11:00: *Coffee*

11:00 – 12:00: Crossing Boundaries, Crossing Cultures

11:00 – 11:30: Beert Verstraete (Acadia University) – Translation Intertextualities: A Comparison of Ida Gerhardt's and Cecil Day-Lewis's Translations of Vergil's *Georgics*

11:30 – 12:00: John O. Buffinga (Memorial University) – Heterolingualism in Paul Verhoeven's *Zwartboek* (2006)

12:00 – 13:30: *Lunch*

13:30 – 15:00: Historical Events, Historical Lives

13:30 - 14:00: Margriet Bruijn Lacy (Butler University) – Fernando Álvarez de Toledo, Third Duke of Alba: What Was His Role in Europe?

14:00 - 14:30: David Baekelandt (Chicago, IL – Gazette van Detroit) – Who's Your Daddy? The Netherlandish Origins of Le Bâtard Flamand

14:30 - 15:00: Eugene Perabo (Ottawa, ON) – Caught in Between

15:00 – 15:30: *Coffee*

15:30 – 16:30: Dutch Literary and Culinary Creations

15:30 – 16:00: Michiel Horn (York University) – De Prins van Filetino:
A Post-Crash Fantasy

16:00 – 16:30: Ton and Janet Broos (University of Michigan) – How Perfect is “De Volmaakte Hollandsche Keukenmeid”?

Conference dinner TBA

Thursday, May 29

9:00 – 9:30: *Welcome and Coffee*

9:30 – 10:30: Netherlandic Discourses Past and Present

9:30 – 10:00: Linda Feldman (University of Windsor) – Declassifying
Race: Dutch Discourses about Muslims 2000-2010

10:00 – 10:30: Tanja Collet (University of Windsor) – The Language of
Victimization in the Gazette van Detroit (1914-1918)

10:30 – 11:00: *Coffee*

11:00 – 12:00: Keynote Speaker

11:00 – 12:00: Kitty Zijlmans (Leiden University) – Dutch Light. Het
licht in de Nederlandse kunst 17de eeuw tot heden

12:00 – 13:30: *Lunch*

13:30 – 14:30: Preserving and Promoting Dutch Culture

13:30 – 14:00: Pol Maenhout (Toronto, ON – NIAC) – Netherlands In-
dies Archive in Canada (NIAC)

14:00 – 14:30: Mary Eggermont-Molenaar (Calgary, AB) – Dutch Culture
(Zwarte Piet) crossing the Dutch Border

14:30 – 14:45: Conclusion

15:00 – 16:30: General Assembly followed by *Canadian Journal of Netherlandic
Studies* Editorial Board meeting

Vancouver Doeshka Timmer

Afgelopen 5 december bood Mariken van Nimwegen weer zeer gastvrij haar huis aan voor het 'heerlijk avondje,' bestaande uit versnaperingen, gezellig bijpraten, met koffie, thee en een glaasje, en uit volle borst gezongen Sinterklaasliedjes.

Toronto Marianne Verheijen

Op 6 december gaf **Dr. Maximiliaan van Woudenberg** een voordracht over het fenomeen De Bokkerijders. Degenen die de voordracht over deze fascinerende 'bende' en hun al of niet criminele tegenstanders misten kunnen hun hart ophalen aan dit filmpje: <http://www.youtube.com/watch?v=He2xxrixJU&feature=youtu.be>

Noot editor: Dankzij de digitalisering valt er nog meer over de Bokkerijders te lezen: http://www.caans-acaen.ca/Journal/issues_online/Issue_V_ii_1984/NELSON.pdf

Op 7 februari j.l. werd *De Nieuwe Wildernis* vertoond, een natuurfilm van **Ruben Smit** en **Mark Verkerk**. Volgens de NRC 'draait het in deze film om de onafhankelijke kracht en ontembare schoonheid van de natuur.

De film heeft in Nederland de discussie aangewakkerd over de wilde natuur in de Oostvaardersplassen. Bestaat die wel? Is het geen gemaakte wildheid, een verzinsel?' De film is te zien voor wie via de KLM naar Nederland of terug vliegt, zie ook: www.denieuwewildernis.nl

Montreal door Peter Lowensteyn en Peter Tijssen

Op 22 december hadden we onze traditionele Kerstviering bij **Pieter Sijpkens** in zijn huis *Onder de Koepel*.

Op 16 januari 2014 hield **Peter Tijssen** een lezing getiteld Haagse Bluf. Den Haag staat bekend om zijn vele algemene, cabaret- en danstheaters die veel bekende artiesten hebben voortgebracht en op deze CAANS avond werd de nadruk gelegd op Har-

rie Jekkers, sinds 1985 cabaretier. Hij is een geboren Hagenees, studeerde Engels ver van huis, in Groningen en werd leraar in Engels in Utrecht. Het Utrechtse dialect gebruikt hij altijd nog in zijn voorstellingen. Jekkers speelde en zong ook in het Groot en Klein Orkest; een anagram van de laatste naam, Klorkestein, was de artiestennaam die hij gebruikte voor zijn grote hit O O Den Haag. Dit wordt ten gehore gebracht als de plaatselijke voetbalclub, ADO Den Haag, een goal produceert.

Op 20 februari organiseerde de familie **Meere** een Belgische filmavond.

Op 16 maart hielden we bij **Willie Lubbers** thuis een poëzie-namiddag. Het werd zoals gewoonlijk een vrolijke middag met veel lekkernijen, drank en zelfs poëzie van hedendaagse dichters, zoals de pas overleden Leo Vroman.

Op 20 maart hield **Peter Tijssen** een zeer interessante lezing over de Veenkoloniën in Frederiksvoord, Willemsoord, Wilhelminaoord en Veenhuizen, getiteld: Siberië in Nederland en België: Pauperparadijsen. Aan de hand van vele dia's, besprak hij de toestanden in deze koloniën die door de in 1818 gestichte Maatschappij van Weldadigheid begonnen werden als werkverschaffing en armoedebestrijding. Missoogsten en het verval van de overzeese handel door de Franse bezetting in het begin van de 19de eeuw zorgde voor een verstikkende armoede in de Nederlanden. Generaal Johannes van den Bosch ging met steun van Koning Willem I voortvarend aan de slag en al snel waren er duizenden leden die een kleine bijdrage aan Maatschappij van Weldadigheid betaald

hadden. In augustus van 1818 startte de bouw van huisjes op de eerste proefkolonie. Drie jaar later waren er op drie plaatsen kolonies met zo'n vierhonderd kolonistenwoningen, in volgorde van aanleg: Frederiksoord, Willemsoord en Wilhelminaoord. Vervolgens werd in 1823 gestart met een zogenaamde dwangkolonie voor bedelaars in Veenhuizen. Op militaire wijze, door middel van dit ambitieuze en ongewone plan, probeerde Van den Bosch deze paupers zo een beter perspectief te bieden in deze kolonies in de noordelijke zowel als in de zuidelijke Nederlanden.

Johannes van den Bosch

In dit nummer

Statement for CAANS Newsletter re Jalink et al. by Chris Levenson

As I suspect is often the case with new organizations and initiatives, the setting up of CAANS/ACAEN was at least in part a matter of enlightened self-interest. The recipient, Dr J.M. Jalink, had published numerous articles about 'De Nederlandstiek in het Buitenland' in the magazine *Neerlandia* and was thus I believed in a good position to advise me in my efforts to assemble Canadian research material for my doctoral dissertation on 17th century Dutch poetry.

If you will permit me a brief look at my personal history, in the summer of 1964 my then wife, one son and I travelled from Bristol in England to Iowa City, Iowa, in order that I might work towards a doctorate at the University of Iowa. The original plan was for me to do a PhD in English Literature but, even before we left England the Chair of Comparative Literature persuaded me that, because I had Dutch, along with German and French, and because amongst his faculty Professor Rosalie L. Colie had specialized in 17th century Dutch studies and written two books in that area, and finally because the Writers Workshop program, for which the university is famous, had among its faculty someone, Frederic Will, who could supervise the translation aspects, I should work on a translation dissertation on seventeenth century Dutch poetry. I had thus both a *Doktorvater* and a *Doktormutter*. Everything went well for the first three years as I completed my course requirements, worked with Professor Colie, an amazingly polyglot scholar and an inspiring teacher, on the 'Scholarly introduction' that would comprise half of the final dissertation, and with Professor Will on my translations.

Then, just as I was about to start the final version, professor Colie drowned in a canoeing accident. To add to my personal sense of loss, this meant that in my final year, though still able to work on the translations, I had no guidance where the Scholarly Introduction was concerned. I did visit Professor Henrietta ten Harmsel at Calvin College, Grand Rapids, Michigan, and wrote to professor Francis Bulhof at the University of Texas, amongst others but at that time, perhaps even today, the number of people who could have supervised such a dissertation in the United States could be counted on one hand and none was both willing and able to take me on. Thus a year later, to avoid visa problems and because I had been hired at Carleton University in Ottawa, I left Iowa with the situation unresolved. All I had was an ABD (all but dissertation) and a promise to my new employers that I would complete the dissertation. After two years I was granted tenure and, thanks to my friendship with James S. Holmes, the Nijhoff Prijs-winning translator of Dutch poetry, I was able in 1970 to spend an interesting summer in Amsterdam, working with Dr. Fokke Veenstra of the Vrije Universiteit. It was at this time that I wrote the letter published in

the previous CAANS Newsletter (go to: <http://www.caans-acaen.ca/News/jalink.pdf>)

In the meantime my other supervisor, Professor Will, had moved to the University of Massachusetts at Amherst, which meant that even if I could have found a suitable North American supervisor, I would not have been allowed to have two external supervisors. Fortunately, since I had tenure, I was able to stay at Carleton but without a completed doctorate would not have been able to move to another university

Thus my motivation for co-founding CAANS, encouraged by my contact with the then cultural attaché at the Dutch Embassy in Ottawa, Toon van Alphen, was at least in part academic self-interest, to find other *Neerlandici* in Canada who might be able to help me complete my dissertation. In this I was not successful so that the Doctor title, which people assume that I have, is inaccurate and unearned, but, as the foregoing account will show, too complicated to explain briefly. In the event, thanks to the interest of Will Rueter, a fine-art printer in Toronto and of Joan Magee at the Netherlandic Press in Windsor, I managed at least to publish some of my seventeenth century translations in book form. More important in the longer term, as well as leading to a number of valued friendships, I helped to create for myself and others across Canada a community of people united by an intellectual as well as an emotional interest in Dutch and Flemish history and society both past and present.

A Note from the Gerry Segger Heritage Collection to CAANS by Dr. William Van Arragon

On October 25, 2013, Mary Eggermont-Molenaar visited the King's University College

Archiviste Bonita Bjornson and Dr. William van Arragon taking over CAANS archives

in Edmonton to deliver the CAANS archives to the Gerry Segger Heritage Collection. These materials are now being processed and catalogued by our archivist, Bonita Bjornson, and we are very grateful to CAANS for entrusting us with these important records.

The Heritage Collection is a new archives and research collection at King's. It was made possible through a financial donation from our benefactor, Gerry Segger, and it was officially opened on October 2, 2013. The Heritage Collection collects historical materials related to the Dutch-Canadian experience, broadly understood. The archive will seek to acquire materials such as:

Archival materials (personal papers, letters, diaries, photographs, business records, etc.) pertaining to the Dutch-Canadian experience;
 Oral histories from members of these Dutch-Canadian communities and institutions;
 Books, journals, periodicals, literature and collections of poetry, documentary films, and other secondary materials relating to the collection parameters;
 Rare or out-of-print Dutch-language books relating to the collection parameters.

We would like to extend a special invitation to CAANS members to visit and to consider donating books and other materials appropriate to a research collection of this type. For more information please see our website (under development): <http://www.kingsu.ca/library/heritage-collection>. And if you have any questions about our work, our scope of collection. And, if you have books or materials you might wish to donate, please contact me at 780-465-3500 ext. 8074 or william.vanarragon@kingsu.ca.

Dutch Crossing, Journal of Low Countries Studies
 by Kate Smith, Marketing executive Many Publishing, Leeds, UK.

Dutch Crossing published since 1977, is an interdisciplinary peer-reviewed journal, devoted to all aspects of Low Countries studies: history and art history of all periods, Dutch and Flemish (plus Afrikaans) literary and cultural studies, Dutch as a foreign language, and intercultural and transnational studies. It also publishes conference papers, research reports, book reviews and occasionally, English translations of Dutch literary works. Coverage includes the Netherlands and Belgium, as well as other places where Dutch historically had or continues to have an impact, including parts of the Americas, Southern Africa and South-East Asia. A special focus concerns relations between the Low Countries and the English-speaking world in all periods from the Middle Ages to the present day.

Dutch Crossing, published 3 times a year, aims to encourage research and intellectual exchange, to disseminate scholarly work by younger as well as established researchers, and to enhance the profile of Low Countries Studies and of Dutch and Flemish culture in the English-speaking world. All articles are in English and blindly peer-reviewed by at least one referee. *Dutch Crossing* is indexed in ISI with an Impact Factor.

Thematic issues have been produced on such topics as Anglo-Dutch relations in the 17th Century; Williamite Scotland and the Dutch Republic; contemporary Dutch women writers; Frisian culture; Landscape Painting; Literary Translation and Medieval Drama.

Recently-published articles include:

- Religious Encounters in the Borderlands of Early Modern Europe: The Case of Vaals, B. J. Kaplan
- Vanquishing the Shadow: Jan Lievens Comes to Light after 350 Years, J. N. Coutré
- Dutch Influence on British Architecture in the Late-Stuart Period, c. 1660–c. 1714, H. Louw
- A Black Dutchman and the Racial Discourse of the Dutch in America, 1850–1920, M. J. Douma
- An Urban Palimpsest: Migrancy, Architecture, and the Making of an Anglo-Dutch Royal Exchange, M. Rubright
- De anatomische les: Marsman's 'Poetics' 1926, A. P. Dierick

A sample issue of the journal is free to read online: www.maneyonline.com/toc/DTC/36/1.

To find out how to subscribe, or submit an article of your own, please visit the journal homepage: www.maneyonline.com/dtc

Please direct any questions to k.smith@maneypublishing.com.

Dutch Crossing is the journal of the Association for Low Countries Studies (ALCS). The Association promotes the scholarly study of the language, culture, history and society of the Low Countries. Find out more at www.alcs.co.uk.

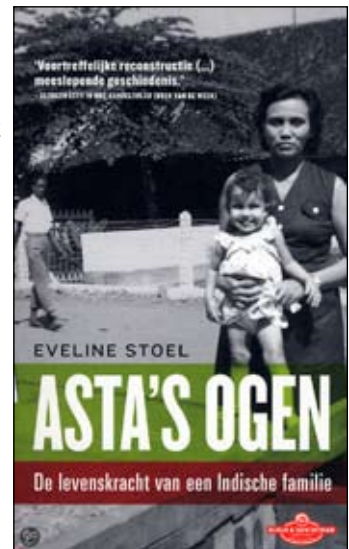
Boekrapport door Willemina Seywerd, Toronto

DE NEDERLANDSE MAAGD - Marente de Moor: een spannende roman, gezet in 1936, over een achttienjarig meisje met een passie voor schermen. Door haar vader wordt ze gestuurd naar een vroegere goede vriend van hem, wonende in een bijna leegstaande villa op een verlaten landgoed in de buurt van Aken om daar schermlessen te krijgen. Al gauw ontwikkelt Janna gevoelens voor haar oudere leermeester, een huzaar die gewond en verbitterd is teruggekeerd uit de Eerste Wereldoorlog. Gevonden onafgemaakte brieven geven haar vragen naar werkelijke gebeurtenissen. Janna's fantasierijke verliefdheid wordt kil beantwoord. Duels zorgen voor sensatie op de schermvloer en geven een thrillerachtig element aan deze veelzijdige roman.

POST MORTEM - Peter Terrin: het verhaal gaat over een schrijver, Emiel Steegman, die worstelt met de vraag hoe een biograaf na zijn overlijden het levensverhaal van de schrijver zal gaan optekenen. In het eerste deel van deze driedelige roman komt deze vraag aan de orde, constrasterend met het schokkende gebeuren in het tweede deel als Steegmans vierjarig dochtertje getroffen wordt door een hersenbloeding. De strijd van vader en kind tegen de gevolgen hiervan is aangrijpend weergegeven. Het derde deel beschrijft de gevoelens en gebeurtenissen met een verrassende afloop uit het oogpunt van een weer andere schrijver, uiteindelijk Steegmans biograaf. Een stijlvolle, prachtig geschreven roman waarin de scheidlijn tussen werkelijkheid en fantasie soms moeilijk te vinden is.

ASTA'S OGEN - Eveline Stoel: een biografische roman waarin Eveline Stoel een portret schetst van haar Indische schoonfamilie, die in 1955 vanuit Soerabaja naar Nederland vertrok. Terwijl grootmoeder Asta Hoyer – met de mooie ogen – in het voormalige Indie een welvarend leven leidde met een groot huis en bedienden, kwam ze in Nederland met haar moeder en zeven kinderen terecht in een pension in het Brabantse Oss, een industriestadje waar men nog nauwelijks ‘zwarte’ mensen had gezien. Na een veelbewogen leven in Indonesië, had Asta met haar grote familie te kampen met de problemen van wonen in het na-oorlogse Nederland. Door haar grote zelfvertrouwen en optimisme en openstaand voor nieuwe situaties heeft Asta moeilijkheden overwonnen is ze een invloedrijk voorbeeld voor haar familie geweest

PIER EN OCEAAN - DEEL I & II - Oek de Jong: deze omvangrijke roman van meer dan 800 pagina's heeft als hoofdpersonen Abel Roorda en zijn moeder Dina Houttuyn. Samen vormen deze twee personages de as waaromheen de roman draait. Acht jaren heeft Oek de Jong aan deze sublieme en majestueuze roman gewerkt. De provincies waarin het verhaal zich afspeelt zijn Friesland en Zeeland. Tot zijn achtste jaar woont Abel in Dokkum in familieverband met broertje en zusjes, moeder en vader -schooldocent en stadsbeiaardier. In 1960 verhuist het gezin naar Goes, als zijn vader Lieuwe daar tot conrector en later rector van het lyceum wordt benoemd. De protestante god van Friesland is ook die van Zeeland, de kerk en de zondagen zijn in beide provincies eender. Dit is een roman van het Hollandse water, van roerloze veenplassen tot de zee die door de paalhoofden op de Zeeuwse stranden stuift. Zo ligt dit verhaal in het Nederlandse landschap. De roman begint in 1945 met de ongeplande zwangerschap van Dina en het inderhaast voltrokken huwelijk. Haar deftige ouders in Amsterdam geven blijk van hun ongenoegen. De aangrijpende huwelijksscenes van Abels vader en moeder tonen de liefde in een verdwenen tijd. De innerlijke wereld van gemoedsbewegingen, van driften en van kwets-

baarheid vormt een belangrijk element. De sfeer van de jaren vijftig en zestig, de bekneling van de provinciale moraal, de hunkering naar vrijheid en zelfstandigheid, de last van zwaar drukkende conventies geven het denken en doen in de familie aan. Dina is ten prooi aan serieuze depressies. Vader Lieuwe geeft voorrang aan zijn werk en zijn muziek. Zo groeit Abel op in deze sfeer. Hij is een tiener en heeft zijn verliefdheden – zijn eerste vriendin is Irma Wisse die hij onzeker maar heftig adoreert. Steeds weer zoekt hij het water, net als zijn vader en grootvader in Friesland. De roman sluit in 1971 als Abel zich voorbereidt op zijn vertrek als student naar Amsterdam: zie ook <http://www.librisliteratuurprijs.nl/2013/jong>

SPITZEN - Thomas Rosenboom: Han Bijman is de hoofdpersoon in deze korte roman. Een vrijgezel (45) die alleen woont maar bijna dagelijks contact heeft met zijn bovenbuurvrouw (55), jurist, en eigenaresse van het huis. Hij besluit danslessen te nemen en ontmoet Esther op een tangosalon en wordt zo in een hem onbekende wereld binnengevoerd. Een wereld van liefde en seks, overspel en verraad, tenslotte van ingewikkelde intriges en argwaan. Esther heeft een Indiase minnaar die naar Nederland komt om met haar te trouwen. Zo krijgt Han een rol toebedeeld die hem slecht bevalt, en zijn jalouzie wakker maakt, zodat hij uiteindelijk tot handelen overgaat.

Institut Néerlandais † door Rudi Wester

Het is doodzonde en onnodig dat het Nederlands Ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) op 31 december 2013 de deuren van het zo gerenommeerde Institut Néerlandais (IN) in Parijs definitief sloot. Doodzonde omdat het IN al ruim 55 jaar aan 50.000 Fransen de gelegenheid bood om kennis te maken met Nederlandse toptalenten uit de muziek, 17-eeuwse tot contemporaine beeldende kunst, film, fotografie, design en uit de literaire en intellectuele wereld. Ook steeg tijdens mijn directeurschap (2003- 2009) het aantal Fransen dat Nederlandse lessen volgde, van 500 naar ruim 700.

Onnodig omdat achteraf BZ niet zozeer geld wilde besparen met de sluiting – het huurt nog steeds de derde verdieping van het pand in de rue de Lille, organiseert literaire avonden en zo nu en dan een tentoonstelling- , maar het cultuurbeleid in eigen hand wilde hebben. Dàt is de werkelijke reden van de sluiting. BZ gooide daarmee rücksichtslos de intense contacten met de Franse cultuurwereld, jarenlange ervaring van IN-medewerkers en zeer goede relaties met Frankrijk in het algemeen, op de schroothoop. En dat voor een paar luttele centen. Gezaghebbende cultuurdragers hebben in de grote Franse kranten heftig geprotesteerd, ze begrepen er niets van. Het heeft niet mogen baten, het IN is niet meer.

Twee Moeders

door Rob Bouwman. Leiden: Uitgeverij Ginko

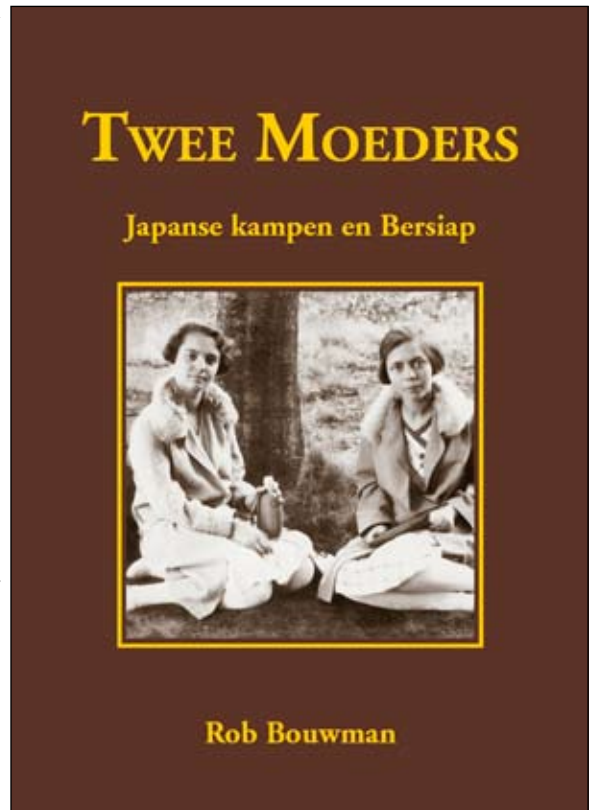
recensie door Mary Eggermont-Molenaar

Net als duizenden voor en na haar stierf ook Doortje Bouwman door uitputting in een Jappenkamp. Dat was op 8 mei, drie maanden voor de bevrijding van Nederlands Indië. Het moet voor Doortje een troost geweest zijn te weten dat haar zus Ans die ook in dat kamp zat de zorg voor zootje Robbie zou overnemen.

In *Twee Moeders* publiceert Rob Bouwman het dagboek van zijn moeder en zegt hij zich niet veel van zijn moeder of die kampen te herinneren, wel van de kampperiode, eentje ook van honger, angst en smerigheid, die na de bevrijding op 17 augustus 1945 volgde. Hij was toen vijf jaar oud. De Engelsen konden de kampelingen niet beschermen tegen de Pemoeda's, de Indonesische moordzuchtige opstandelingen/vrijheidstrijders; de Japanse bewakers werden nu hun beschermers en dat was het begin van de Bersiap-periode, waar de gemiddelde Nederlander – ik inbegrepen – zo goed als niets van afweet.

Rob Bouwman vervolgt zijn moeders dagboek over zijn vader die terug kwam uit zijn mannenkamp, zijn tante Ans trouwde en in 1948 een half jaar verlof kreeg. Rob belandde in een derde klas lagere school in Den Haag. Het anglicisme bulliën was nog niet uitgevonden, maar gebullied werd hij daar in de vorm van scheldpartijen, 'Vuile Soekarno' en verwijten als 'Je hebt niet eens de honderwinter meegemaakt.' Nederland had honger en kou geleden terwijl in Indië de zon had geschinen.

In 1954 kwam het gezin voorgoed terug in Nederland waar Bouwman een een betrekkelijk gewone jeugd genoot die werd gevolgd door een gezellige studietijd (uit die tijd ken ik hem en, wat wist je van elkaar?). Hij trouwde een prima vrouw en kreeg een baan die klonk als een klok. Bouwman ging vroeg met pensioen om onder andere tijd te maken voor de uitgave van zijn moeders dagboek. *Twee Moeders* bevat naast het geannoteerde

dagboek van Doortje Bouwman ook een verslag van Bouwmans latere bezoek aan de kampen waar hij met Doortje en Ans zat en een beschrijving van zijn huidige leven.

Op de achterflap van *Twee Moeders* staan aanbevelingen van Hella Haasse, Adriaan van Dis en anderen in termen van knap, ontroerend, zeer lezenswaardig en vlot geschreven. Wat dit boek voor mij uniek maakt is de manier waarop Bouwman zijn verslag over het bersiap-tijdperk – die het boek ver boven zijn eigen ervaringen doet uitstijgen – zijn bezoek aan Java, zijn lagere school- en zijn huidige leven verweeft met zinnsneden uit zijn moeders dagboek. De geschiedenis van zijn moeder herhaalt zich in zijn eigen bersiap-tijd en daarna virtueel.

Rob's moeder troost zich op een gegeven moment, niet lang voor haar dood, in haar dagboek met een beschrijving van haar latere ik, van een dag in de toekomst, als ze weer haar man en haar zoontje verenigd zou zijn. Hongerig als ze was beschrijft ze in de vorm van een brief aan haar echtgenoot wat ze allemaal klaar zou maken.

's Morgens krijg je eerst een kop heerlijke sterke koffie met melk en ons manneke een flinke beker ovomaltine. Die zullen we dan samen in de vroege op ons platje opdrinken en in heerlijke harmonie zwijgen of een enkel woord zeggen. Daarna maak ik havermout voor jullie en kook ik er een eitje bij. Na de havermout en het eitje, geroosterde boterhammetjes met marmelade of eigengemaakte aardbeienjam en daarna nog een gewone ongeroosterde boterhamd met zachte jong kaas...

Bouwman noemt deze en volgende paragrafen een vertederend verslag van haar dromerijen en beschrijft een ontbijt tijdens zijn huidige leven. De beschrijving leest smakelijk en geeft een wrange bijmaak:

Maret komt aan met het ontbijt. Heel eenvoudig: een paar boterhammetjes, wat yoghurt, een gekookt eitje, thee, melk en een appel. We drinken onze thee in perfecte harmonie en genieten zwijgend van de stilte en ...

Het is goed Rob's vrouw Maret een gedeelte van zijn moeders dromerijen heeft kunnen vervullen en het zou nog beter zijn als kampen niet meer nodig zouden zijn, al mag de zon daar nog zoveel schijnen. En het allerbeste zou zijn dat er geen politiek meer bedreven zou worden die op kampementen uitloopt, maar nu ga ik dromen.

tenko of appel

From the Journals door Basil Kingstone

Among the reports in vol. 13 no. 1 of the *AADAS newsletter*, on a new book from Bob Swierenga on Holland (Michigan), and on events at Heritage Hall, the Roosevelt Study Center and the Joint Archives of Holland, we note a site that may interest readers. A man called Tom Tryniski has created a collection of digitized historical newspapers with 22 million pages, and done it all himself, and continues to amass pages. The Library of Congress has such a site, but with only 5 million pages, which cost the taxpayer \$3 a page. He has twice as many visits as the Library of Congress. Tom's site is at <http://fultonhistory.com/> and the AADAS Newsletter can be contacted at mrisseeuw@yahoo.com.

Issue 33/2 of the *Nieuwsbrief of the Orde van den Prince* contains none of the usual items - articles about language, publications, members' obituaries. It is devoted cover to cover to 26 of their members. They devoted an issue a few years ago to members who were creative artists and one to their prose writers and poets; this one is called "essayists and translators." Typically the entry consists of a short bio, a selective biblio, and an extract from one of their publications. They are in fact in many different fields: musicians, artists, journalists, writers and critics, teachers and professors in every subject, and yes, translators.

Issue 33/3 is likewise a special one, devoted to reports from all the chapters outside the Low Countries. There is one in New York (called Manhattan) and one in Curaçao, while South Africa has two and the rest of Europe has seven, located in major cities. Then there are the members in the *extra muros* chapter, who live abroad where there is no chapter, or who used to live abroad and don't care to join a chapter now they are back home. These chapters average about fifteen members each, a fairly considerable portion of the Order's members, who number about three thousand.

Septentrion 2013 no. 4 opens with an article by **Matthijs Lok** (UV Amsterdam), who compares the founding myth of the modern Netherlands – which we will hear a great deal of in this bicentennial year – with the reality. Willem I does not seem to have suffered to see the Netherlands in Napoleon's hands, he asked the Emperor for somewhere to rule and was given Fulda; he was not a champion of democracy, he equated rule by the people with the excesses of the French revolution; and the country was in fact mostly well run under French rule, with plenty of Netherlands officials in the administration, indeed they made up the majority of Willem's administrators, changing allegiance without difficulty.

Willem I

Among the writers celebrated here is one of the earliest women writers, **Anna Bijns**. She excoriated Protestants, commented on events of the day, and urged women to keep their freedom (she seems to have loved a man who was unfaithful to her). She wrote better than most members of the chambers of rhetoric, who worked to promote literature but would not have admitted a woman. We get to read one of her ballades and part of another.

We also have in this issue part of a book in letter form by **Peter Terrin**, a description of Turnhout, a 'city book' such we saw Cees Nooteboom do in a previous issue. We have also seen previously Joke van Leeuwen; here are extracts from her latest work, *Feest van het begin*. So many authors presented in *Septentrion* over the years owe this introduction to the translation workshop held ever since 1988 at the Institut Néerlandais in Paris, led by Philippe Noble and more recently by Isabelle Rosselin. It is so sad to see a great institution have to shut its doors in order to save a little government money.

Of the artists discussed in this issue is the long neglected member of the great group of Belgian artists of the early 20th century variously known as Les XX and La Libre Esthétique: Jan Brusselmans. He explored 'the frontier between the abstract [and] the figurative' while confining himself to a very small number of themes. The other is the contemporary performance artist Guido van der Werve, who produces videotapes of himself doing such things as walking across ice with an icebreaker following a few yards behind him, this tape being called 'Everything is going to be alright.' They all involve serious classical music written by himself to absurd words.

Two small political parties are described in 'Actualités,' the smaller items at the end of the issue. One is the Flemish Partij van de Arbeid, which has greatly increased its popular following by moving away from Marxism. The other is the Staatkundig Gereformeerde Partij, the oldest in the Netherlands. It did not admit women until a court ordered them to, and it is opposed to a woman member who is running for city council in Flushing. Women don't belong in public life, they say. What about Queen Beatrix? Ah well, she was queen by divine right.

Dutch Crossing issue 37/3 opens with an article by Liza Oliver (Northwestern), which explains the hitherto mysterious unusual feature of the work of Frans Post, the famous painter of Prince Maurits' colony in Brazil. His foregrounds of exotic and dangerous flora and fauna, it appears, were copied from items in Maurits' botanical garden and zoo, and the sugar mills and other signs of Dutch colonization are set back in the middle ground so we cannot see the inhuman brutality of the slave labour.

Logically enough, the next article, by **Christine Levecq** (Kettering U, Flint, MI), describes the image in early 17th-century Dutch writers of Africa and of themselves making contact with it. The Dutch represented themselves as fair, honouring the contracts they signed, and respectful of the cultures they met with, establishing personal relations with African

Post depicts slavery

rulers, thus unlike the Portuguese whom they displaced. Their subjects were fine physical specimens and careful buyers of Dutch goods, but dishonest, and of course their religion was wrong.

And now for something completely different: **Stijn Knuts** and **Pascal Delheye** (Leuven) discuss the effects of the growth of cycling in Belgium between 1890 and 1910. In the first decade it was promoted to the urban middle classes as a healthy activity which got you out of the dirty cities to discover the country, patriotism entered into it; in the 1900s it spread to the working classes – and to country people, who could get around more easily – and races began.

Geert Buelens (Utrecht and Stellenbosch) looks at another popular activity, pop songs. He asks whether Hans Hofstede, leader of the long-lasting group Nits, has reflected in his songs the changing Dutch mood, from the 1990s' national self-image of a liberal society where being Dutch perhaps mattered less than being good Europeans, to the 2000s' concern with "Dutch values" and opposition to immigrants. The answer seems to be that he has not. Rather he has moved from nostalgia for his childhood to calling for a country where one can feel like a member of one's nation and yet be cosmopolitan.

The last article (there are no reviews in this issue) is by **Javier Gimeno Martinez** and **Joana Ozorio de Almeida Meroz** (VU Amsterdam) and **Katarina Serulus** (Antwerp) on the agencies, who launched three cities as 'creative cities', the kind of thing Richard Florida of Toronto talks about. One gathers from this overly brief report that the Belgian government founded a Design Centre in Brussels to promote 'Made in Belgium;' Antwerp launched a local initiative to become a fashion capital, but not as an industry like Paris or Milan; while Eindhoven sought to use its spare engineering talent – Philips having abandoned the city – and an unexpected art movement sprang up. So there is more than one way to become creative.

CANADIAN ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT OF NETHERLANDIC STUDIES

CAANS

2014 MEMBERSHIP FORM

Please note that membership is from January 1 to December 31

Regular membership of CAANS is thirty dollars. Senior membership is twenty-five dollars. Student membership is twenty dollars. All membership fees are tax deductible.

CAANS is a not-for-profit charitable educational organization and welcomes additional donations. All members, and all donors over \$10.00, will be sent a tax receipt within the first few months of the calendar year following .

If you are a member of a local chapter which assesses an additional fee, you may submit this form with your cheque or money order to the local chapter along with the local fee. If you are not a member of a local chapter or if your local chapter does not collect fees for CAANS National, please mail your cheque or money order to:

Mr. Paul de Laat, Treasurer of CAANS,
613 Huyck's Point Road, Wellington, ON K0K 3L0.

Europe: €25.00 ABN-AMRO, BIC Code ABNANL2A, IBAN NL90ABNA0,
Account # 45.85.38.795, t.a.v. Paul de Laat, Dongen, NB

Our Newsletter and our Journal (CJNS/RCEN) are distributed by e-mail, so please be sure to give your e-mail address below. We will not share this e-mail address with anyone!

Name: _____

Mailing Address: _____

Telephone : _____ (home) _____ (work)

E-mail: _____

Profession: _____

(If academic, please specify discipline)

◇ This is a membership renewal for 2014

◇ This is a new membership

ASSOCIATION CANADIENNE POUR L'AVANCEMENT DES ÉTUDES NÉERLANDAISES (ACAEN)

FORMULAIRE D'ADHÉSION 2014

Veillez noter: on devient membre pour une année civile.

La cotisation à l'ACAEN est de trente dollars pour les membres réguliers, vingt-cinq dollars pour les personnes du troisième âge, et vingt dollars pour les étudiants. L'ACAEN est une corporation de charité et toute cette somme est un don charitable aux fins d'impôt.

L'ACAEN accepte volontiers aussi des dons supplémentaires. Les membres et les donateurs recevront un reçu aux fins d'impôt dans les premiers mois de l'année civile suivant.

Si vous devenez aussi membre d'une section locale qui perçoit une cotisation locale, vous pouvez lui envoyer les deux cotisations à la fois. Si vous n'êtes pas membre d'une section locale, vous enverrez un chèque ou mandat à :

M. Paul de Laat, Trésorier de l'ACAEN, 613 Huyck's Pt. Rd., Wellington, ON K0K 3L0.

Europe: €25.00 ABN-AMRO, BIC Code ABNANL2A, IBAN NL90ABNA0, Account # 45.85.38.795, t.a.v. Paul de Laat, Dongen, NB

Nous distribuons notre Bulletin et notre Journal (CJNS/RCEN) par e-mail (courriel). Vous voudrez donc bien donner votre adresse e-mail ci-dessous. Nous ne la donnerons à personne!

Nom: _____

Adresse pour correspondance: _____

Téléphone: _____
(travail) (domicile)

Courriel (e-mail): _____

Profession: _____

Les universitaires voudront bien préciser leur discipline :

Je désire renouveler mon adhésion pour 2014 Je désire devenir membre.

OFFICERS/ MEMBRES DU BUREAU

President

Michiel Horn
Professor Emeritus of History
and University Historian
York University, Glendon Campus
Toronto, ON M4N 3M6
schuhhorn@sympatico.ca

Vice-President

Tanja Collet
Languages, Literatures and Cultures
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
tcollet@uwindsor.ca

President Emerita

Joan Magee
866 Victor Drive
Windsor, ON N8S 2S7

Past President

Linda Feldman
Dept. of Langs. Lit. and Civ.
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
feldman@uwindsor.ca

Secretary-Treasurer

Paul de Laat
613 Huyck's Point Road
Wellington, ON K0K 3L0
pgdelaat@gmail.com

CJNS/RCEN Editor

Inge Genée
Dept. of Modern Languages
University of Lethbridge
Lethbridge, AB T1K 3M4
cjns-editor@caans-acaen.ca

Journal Editor Emeritus

Basil D. Kingstone
Department of French
University of Windsor
Windsor, ON N9B 3P4
bkingst@uwindsor.ca

Visiting Speakers Convenor/ Newsletter Editor

Mary Eggermont-Molenaar
1416 - 29 St. NW
Calgary, AB T2N 2V1
memo45@shaw.ca

Associate Newsletter Editors

Paul de Laat - Communications
Peter Lowensteyn - Layout

Webmaster

Peter Lowensteyn
webmaster@caans-acaen.ca
(Site: <http://www.caans-acaen.ca>)

Members at Large

Gerrit Gerrits
Dept. of History and Classics
Acadia University
Wolfville, NS B4P 2R6

Martien de Leeuw
School of Industrial Design
Carleton University
martiendeleeuw@gmail.com

Willemina Seywerd
265 Scarborough Crescent
Scarborough, ON M1M 2J7
wseywerd@gmail.com

Peter Tijssen
INRS-Institut Armand-Frappier
Laval, Québec, H7V 1B7
Peter.Tijssen@iaf.inrs.ca

Chapter Secretaries & Contacts

Calgary - Mary Eggermont:

memo45@shaw.ca

Montreal - Peter Lowensteyn:

peter@lowensteyn.com

Ottawa - Martien de Leeuw:

martiendeleeuw@gmail.com

Toronto - Marianne Verheyen:

mverheyen@sympatico.ca

Vancouver - Saskia Stomps:

saskiastomps@telus.net

CAANS/ACAEN Archives 1971-2013

Kings University

Gerry Segger Heritage Collection

Dr. William Van Arragon

1.780.465.3500. Ext. 8074

Bonita Bjornson, archiviste

1.780.465.8304.

9125-50 Street

Edmonton, AB., T6B 2H3

The CAANS Newsletter appears three times a year, in April, August and December. It is a publication of the Canadian Association for the Advancement of Netherlandic Studies and free to all the Association's members.

Le Bulletin de l'ACAEN paraît trois fois par an (avril, août, décembre). C'est une publication de l'Association canadienne pour l'avancement des études néerlandaises, dont les membres le reçoivent gratuitement.

Items for the Newsletter should be sent to Mary E.M (memo45@shaw.ca) preferably as an attachment to an e-mail, in WordPerfect or Word.

Pour publier dans le Bulletin, prière d'envoyer votre texte à Mary E.M (memo45@shaw.ca) sous forme d'attachement à un courriel en WordPerfect ou Word. Merci!

Notice from our Treasurer, Paul de Laat:

A few of you have not yet paid for **this** year and it is already April! Membership dues for this year are \$35.00 for regular members, \$30.00 for seniors and \$25.00 for students.

If you are not sure if you have contributed this year, I encourage you to send a short email to pgdelaat@gmail.com.

Please note that some memberships for CAANS (National) are collected through your local chapter. If in doubt, ask the treasurer of your local chapter if this is the case.